मोऽन्तरिक्षमसृजत। चातुर्मास्यानि सामानि। स तृतीयमतप्यत। सोऽताम्यत्। स सुवरिति व्याहरत्। स दिवमसृजत। अग्निष्टोममुक्थ्यमतिरात्रमृचः। एता वै व्याहृतय इमे लोकाः। इमान् खलु वै लोकाननुप्रजाः पशवश्छन्दाꣳसि प्राजायन्त। य एवमेताः प्रजापतेः प्रथमा व्याहृतीः प्रजाता वेद [३]। प्र प्रजया पशुभिर्मिथुनैर्जायते" इति। स प्रजापतिर्दशहोतृमन्त्रानुष्ठानेन सत्यसङ्कल्पः सन् स्वसङ्कल्पेन चतुर्होतृमन्त्रमसृजत् तत्र तमिमं मन्त्रं सृष्टवानस्मीत्येवं दृष्टवान्। तस्य सन्तोषयुक्तस्य प्रजापतेः सङ्कल्पमात्रेण सोमवल्लीरसो हविरासीत्। स पुनश्चतुर्होतृमन्त्रेण सोमाख्यं हविः प्रक्षिप्य होमानुष्ठानरूपं तपोऽकुरुत। तेन व्यापारेण श्रान्तो दीर्घस्वरवाद्यं कृतवान्। तदनुकरणरूपो भूरितिशब्दः प्रजापतिना व्याहृतत्वात् प्रथमलोकप्रकाशकव्याहृतिरूपो मन्त्र इत्युच्यते। तेन मन्त्रेण ज्ञातां तदर्थरूपां भूमिं सङ्कल्प्यासृजत। ततः सङ्कल्पादेवाग्निहोत्रादिकमसृजत। एवं द्वितीयतृतीयपर्य्यायौ व्याख्यातव्यौ। एवमुक्तेन प्रकारेणैता भूरादिव्याहृतय एव लोकत्रयरूपेण परिणताः। तानिमान् लोकाननुसृत्य प्रजादिकमुत्पन्नम्। एतद्वेदनस्य प्रजादिप्राप्तिः फलम्॥

अथ पञ्चहोतृमन्त्रं प्रशंसति। "स पञ्चहोतारमसृजत। स हविर्नाविन्दत। तस्मै सोमः स्तनुवं प्रायच्छत्। एतत्ते हविरिति। स पञ्चहोत्रा तप्यत। सोऽताम्यत्। स प्रत्यङ्बाधत। सोऽसुरानसृजत। तदस्याप्रियमासीत् [४]। तद्दुर्वर्णꣳ